

ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՎԻՎ/534/2025

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱՆԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԻ ՎԱՐՈՒՅԹԸ ԿԱՐՃԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ք. Երևան

12 դեկտեմբերի 2025թ.

Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը, կազմով՝ Մարիամ Գալստյանի (նիստը նախագահող) Արամայիս Փաշինյանի և Արմեն Մարուխյանի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով), 2025 թվականի դեկտեմբերի 12-ին քննելով Վահե Բագրատի Մանուկյանի կողմից Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 189.20-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով առերևույթ խախտման կապակցությամբ հարուցված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ թիվ ՎԻՎ/534/2025 գործը՝

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

I. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործի վարույթի նախապատմությունը

1.1 Հանձնաժողովը, «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 27-րդ կետով սահմանված Հանձնաժողովի լիազորությունների շրջանակներում, նույն օրենքի 40.1-ին հոդվածով սահմանված կարգով իրականացնելով նույն օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետով վերապահված գործառույթը և հիմք ընդունելով «Հայրենիք» կուսակցության (այսուհետ՝ Կուսակցություն) 2023 թվականի տարեկան հաշվետվության (այսուհետ՝ Տարեկան հաշվետվություն) ստուգման արդյունքում վերհանված տվյալները, պարզել է, որ 2023 թվականի ընթացքում Վահե Մանուկյանի կողմից չի պահպանվել «Կուսակցությունների

մասին» սահմանադրական օրենքի (այսուհետ՝ Սահմանադրական օրենք)՝ մինչև 2025 թվականի մարտի 31-ը գործող խմբագրության 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված պահանջը:

Մասնավորապես Կուսակցության Տարեկան հաշվետվության ուսումնասիրության արդյունքում պարզ է դարձել, որ Վահե Մանուկյանի կողմից 2023 թվականի ընթացքում Կուսակցությանը կատարվել է 2,750,000 ՀՀ դրամի չափով նվիրատվություն, որը 250,000 ՀՀ դրամով գերազանցել է մեկ ֆիզիկական անձի կողմից տարվա ընթացքում Կուսակցությանը տրվող նվիրատվության՝ մինչև 2025 թվականի մարտի 31-ը գործող խմբագրության Սահմանադրական օրենքով սահմանված առավելագույն չափը:

1.2 Հանձնաժողովը 2025 թվականի նոյեմբերի 18-ին 01/4456-2025 գրությամբ ծանուցում է ուղարկել Վահե Մանուկյանին՝ հայտնելով, որ անհրաժեշտ է գրությունը ստանալուց հետո՝ 3-րդ աշխատանքային օրը (ստացված է համարվել 2025 թվականի նոյեմբերի 26-ին, հետևաբար՝ երրորդ աշխատանքային օրն է 2025 թվականի դեկտեմբերի 1-ը)՝ ժամը 11:00-ին ներկայանալ Հանձնաժողով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելուն մասնակցելու:

Միաժամանակ տեղեկացվել է, որ անհրաժեշտ է գրությունն ստանալուց հետո 5-րդ աշխատանքային օրը (հինգերորդ աշխատանքային օրն է 2025 թվականի դեկտեմբերի 3-ը)՝ ժամը 15:00-ին ներկայանալ գործի քննությանը մասնակցելու նպատակով:

1.3 Վահե Մանուկյանը, համաձայն ծանուցագրի (հիմք՝ LO130577634AM փոստային հետադարձ առաքանին), Հանձնաժողովի գրությունն ստացել է 2025 թվականի նոյեմբերի 26-ին:

1.4 2025 թվականի դեկտեմբերի 1-ին պատշաճ ծանուցված Վահե Մանուկյանի բացակայությամբ կազմվել է թիվ ՎԻՎ 498/25 արձանագրությունը՝ Օրենսգրքի 189.20-րդ հոդվածով նախատեսված առերևույթ իրավախախտման հատկանիշներով:

1.5 Հանձնաժողովը 2025 թվականի դեկտեմբերի 2-ին 01/4623-2025 գրությամբ ծանուցում է ուղարկել Վահե Մանուկյանին հայտնելով, որ 2025 թվականի դեկտեմբերի 3-ին ժամը՝ 15:00-ին նշանակված գործի քննության օրը տեղափոխվել է և նշանակվել՝ 2025 թվականի դեկտեմբերի 12-ին՝ ժամը՝ 14:00-ին:

1.6 Հանձնաժողովը 2025 թվականի դեկտեմբերի 10-ին hakobyansos@gmail.com էլեկտրոնային փոստի հասցեից ստացել է Վահե Մանուկյանի կողմից ստացված լիազորագիր, որով հավաստվել է, որ որպես վերջինիս ներկայացուցիչ, ի թիվս «ԼԵԳԻՍ» Փաստաբանական Ընկերության ՍՊ ընկերության աշխատակիցների, կարող է հանդես գալ «ԼԵԳԻՍ» Փաստաբանական Ընկերության ՍՊ ընկերության աշխատակից Սոս Զավենի Հակոբյանը: Միևնույն ժամանակ, Ս.Հակոբյանը խնդրել է իրեն տրամադրել ծանուցումը և վարույթի նյութերը:

1.7 2025 թվականի դեկտեմբերի 11-ին Հանձնաժողովը hakobyansos@gmail.com էլեկտրոնային փոստին է ուղարկել թիվ 01/4623-2025 ծանուցագիրը և Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթի նյութերը:

1.8 Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության տեղի և ժամանակի մասին պատշաճ ծանուցված Վահե Մանուկյանի բացակայությամբ 2025 թվականի դեկտեմբերի 12-ին, ժամը՝ 14:00-ին, տեղի է ունեցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննություն:

II. Վարույթի մասնակցի ներկայացրած դիրքորոշում ու պարզաբանումներ

Սույն վարույթի շրջանակներում վարույթի մասնակցի կողմից դիրքորոշում և պարզաբանումներ չեն ներկայացվել:

III. Գործի քննության ընթացքում հաստատված հանգամանքները

Հանձնաժողովն ուսումնասիրել է թիվ ՎԻՎ/534/2025 վարչական վարույթում առկա նյութերը, կատարել հանգամանքների քննություն, որի արդյունքում հաստատված է համարում.

3.1 Կուսակցության Տարեկան հաշվետվությունում առկա տվյալների համաձայն՝ 2023 թվականի ընթացքում Վահե Մանուկյանը Կուսակցությանը տրամադրել է Սահմանադրական օրենքի՝ մինչև 2025 թվականի մարտի 31-ը գործող խմբագրության 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված՝ ֆիզիկական անձի կողմից կուսակցությանը

տրվող սահմանաչափը 250,000 (երկու հարյուր հիսուն հազար) ՀՀ դրամի չափով գերազանցող նվիրատվություն:

IV. Որոշումն ընդունելու իրավական հիմքերը և հիմնավորումները

4.1 Սահմանադրության 73-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անձի իրավական վիճակը բարելավող օրենքները և այլ իրավական ակտերը հետադարձ ուժ ունեն, եթե դա նախատեսված է այդ ակտերով:

4.2 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովի գործառույթներն են՝ «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով կուսակցությունների ընթացիկ ֆինանսական գործունեության նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը, ներառյալ՝ կուսակցությունների ֆինանսական միջոցների աղբյուրների և ծախսերի, ինչպես նաև գույքի մասին տարեկան հաշվետվությունների (այսուհետ՝ կուսակցությունների տարեկան հաշվետվություններ) ներկայացման պահանջների պահպանման և դրանցում առկա տեղեկատվության և տվյալների արժանահավատության և ամբողջականության ստուգումը:

4.3 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 27-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը ստուգում է կուսակցությունների տարեկան հաշվետվությունների ներկայացման պահանջների պահպանումը և դրանցում առկա տեղեկատվության և տվյալների արժանահավատությունն ու ամբողջականությունը:

4.4 Սահմանադրական օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կուսակցությունների ընթացիկ ֆինանսական գործունեության նկատմամբ վերահսկողությունը, ներառյալ՝ կուսակցությունների տարեկան հաշվետվության ստուգումն իրականացնում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը՝ սույն օրենքով և «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

4.5 Սահմանադրական օրենքի՝ մինչև 2025 թվականի մարտի 31-ը գործող խմբագրության 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ Կուսակցությանը տրվող նվիրատվության, ինչպես նաև անդամավճարի և մուտքի վճարի ընդհանուր չափը՝ դրամական արտահայտությամբ, մեկ տարվա ընթացքում չի կարող գերազանցել օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրհազարապատիկը, այդ թվում՝ մեկ ֆիզիկական անձի կողմից՝ օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարիինգհարյուրապատիկը:

4.6 Սահմանադրական օրենքի գործող խմբագրության 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ Կուսակցությանը տրվող նվիրատվության, ինչպես նաև անդամավճարի և մուտքի վճարի ընդհանուր չափը՝ դրամական արտահայտությամբ, մեկ տարվա ընթացքում չի կարող գերազանցել օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրհազարապատիկը, այդ թվում՝ մեկ ֆիզիկական անձի կողմից՝ օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհազարապատիկը:

4.7 Օրենսգրքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ Վարչական իրավախախտումների համար պատասխանատվությունը մեղմացնող կամ վերացնող ակտերը հետադարձ ուժ ունեն, այսինքն՝ տարածվում են նաև այդ ակտերի հրատարակումից առաջ կատարված իրավախախտումների վրա:

4.8 Օրենսգրքի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն օրենսգրքի իմաստով՝ կուսակցության պաշտոնատար անձ է համարվում կուսակցության կանոնադրության կամ այլ փաստաթղթերի հիմքով՝ սույն օրենսգրքով պատասխանատվություն առաջացնող գործողությունների (անգործության) համար պատասխանատու կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամը կամ կուսակցության՝ կազմակերպական-տնօրինչական, վարչատնտեսական գործառույթներ իրականացնող պատասխանատու անդամը կամ աշխատողը:

4.9 Օրենսգրքի 189.20-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Նվիրատուի կողմից կուսակցությանը նվիրատվություն կատարելու՝ օրենքով սահմանված առավելագույն չափը գերազանցելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ առավելագույն չափը գերազանցող գումարի չափով:

4.10 Օրենսգրքի 244.17-րդ հոդվածի համաձայն՝ սույն օրենսգրքի 166.1-ին, 169.28-րդ, 169.31-րդ, 189.13-րդ, 189.14-րդ, 189.15-րդ, 189.16-րդ, 189.19-189.24-րդ, 206.14-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննում և վարչական տույժեր է նշանակում Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը:

4.11 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով՝ հաշվի առնելով սույն օրենքով սահմանված առանձնահատկությունները:

4.12 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 26-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Հանձնաժողովը Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի արդյունքում ընդունում է որոշումներ, որոնք կարող են բողոքարկվել «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան՝ դատական կարգով:

4.13 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական մարմինը պարտավոր է ապահովել փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

4.14 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ Վարչական մարմնի նախաձեռնությամբ հարուցված վարչական վարույթը կարող է կարճվել, եթե օրենքի կամ իրավական այլ ակտի պահանջների խախտումների կամ դրանց կանխման հետ չկապված հարցով

իրավիճակի փոփոխման կամ օրենքով նախատեսված այլ հիմքով վերացել է վարչական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը:

4.15 Օրենսգրքի 247-րդ հոդվածի համաձայն՝ Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի վարույթը չի կարող սկսվել, իսկ սկսվածը ենթակա է կարճման վարչական իրավախախտման դեպքի կամ կազմի բացակայության դեպքում:

4.16 Օրենսգրքի 252-րդ հոդվածի համաձայն՝ մարմինը ապացույցները գնահատում է իր ներքին համոզմունքով, որը հիմնված է գործի՝ իրենց ամբողջությամբ վերցված բոլոր հանգամանքների համակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա, ղեկավարվելով օրենքով և իրավագիտակցությամբ:

4.17 Օրենսգրքի 275-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննության նախապատրաստելիս մարմինը (պաշտոնատար անձը) լուծում է հետևյալ հարցերը՝

- 1) տվյալ գործի քննությունը վերաբերում է, արդյոք, իր իրավասությանը.
- 2) ճիշտ են կազմվել, արդյոք, վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի արձանագրությունը և մյուս նյութերը.
- 3) գործի քննությանը մասնակցող անձինք ծանուցվել են, արդյոք, դրա քննության ժամանակի և տեղի մասին.
- 4) պահանջվել են, արդյոք, անհրաժեշտ լրացուցիչ նյութեր.
- 5) վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձի, տուժողի, օրինական ներկայացուցիչների, փաստաբանի միջնորդությունների մասին:

4.18 Օրենսգրքի 282-րդ հոդվածի համաձայն՝ քննելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, մարմինը (պաշտոնատար անձը) ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝ 1) վարչական տույժ նշանակելու մասին, 2) գործի վարույթը կարճելու մասին: Գործի վարույթը կարճելու մասին որոշում ընդունվում է սույն օրենսգրքի 247 հոդվածով նախատեսված հանգամանքների առկայության դեպքում:

Սույն գործով հաստատված փաստական հանգամանքների նկատմամբ կիրառելի իրավական նորմերի վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է.

Օրենսգրքի 189.20-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված դրույթը նպատակ է հետապնդում ապահովել հաշվետու տարվա ընթացքում Կուսակցության ֆինանսական միջոցների և ծախսերի վերաբերյալ հանրային հաշվետվողականությունը, կոռուպցիոն ռիսկերից զերծ գործունեությունը, ինչպես նաև նվազեցնել կուսակցությունների կախվածությունը մասնավոր անձանցից: Նշված դրույթի նպատակն է **բոլոր կուսակցությունների համար հավասար հնարավորությունների ապահովումը, ինչպես նաև բոլոր կուսակցությունների ֆինանսական խոցելիության նվազեցման երաշխիքների ապահովումը:**

Հարկ է ընդգծել, որ Օրենսդրի կողմից նման կարգավորումների՝ սահմանադրական օրենքով ամրագրումն ինքնանպատակ չէ և միտված է կարգավորելու կուսակցությունների մուտքերը՝ կանխելու կուսակցությունների կախվածությունը անհատներից, նպաստելու կուսակցությունների միջև ավելի հավասար պայմանների ապահովմանը, սահմանափակելու կուսակցությունների վրա անտեղի ազդեցությունը, խթանելով արդարությունը և նվազեցնելով կոռուպցիայի ռիսկը: Նման կարգավորումների պայմաններում սահմանափակվում են անհատական ներդրումները, ինչը խթանում է քաղաքական գործընթացներում լայն հասարակության ավելի մեծ ներգրավվածությունը և մասնակցությունը:

Միաժամանակ, անհատների կողմից մեծածավալ նվիրատվությունները կարող են հանգեցնել արտոնյալ վերաբերմունքի կամ քաղաքական որոշումների վրա ազդեցության ակնկալիքների և վերը նշված նորմով մեղմվում են նման ռիսկերը՝ դրանով իսկ նպաստելով քաղաքական գործընթացների ամբողջականությանը:

Նշված նորմի նպատակն է նաև առանձին անհատների կողմից կուսակցությունների ամբողջական գործունեության ֆինանսավորումից խուսափելը, առանձին կուսակցությունների՝ մեծ կարողություններ ունեցող անհատների ակումբների վերածվելու հնարավորության բացառումը, ինչից ելնելով էլ Օրենսդրի կողմից սահմանվել է անհատների նվիրատվության առավելագույն շեմի սահմանաչափ:

Խախտման հիմքով պատասխանատվություն սահմանելու հարցը որոշելու համար Հանձնաժողովը գտնում է, որ անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր գործով գնահատել, արդյո՞ք

տվյալ խախտումը հանգեցրել է նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների խաթարմանը: Այս առնչությամբ էական է խախտման (արարքի) որակական կողմը:

Արարքի որակական կողմը գնահատելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել՝ արդյոք արարքը կարող է պարունակել Օրենսգրքով սահմանված արարքի հատկանիշներ և այնպիսի էական վնաս է պատճառել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, հասարակությանը, պետությանը, որի հիմքով սահմանված պատասխանատվությունը կդիտարկվի համաչափ:

Սույն գործով խախտման (արարքի) որակական կողմը գնահատելիս Հանձնաժողովն էական է համարում հետևյալ հանգամանքների առկայությունը.

2023 թվականի ընթացքում Վահե Մանուկյանի կողմից Կուսակցությանը փոխանցվել է ընդհանուր՝ 2,750,000 ՀՀ դրամի չափով գումար, որը գերազանցում է Սահմանադրական օրենքի՝ մինչև 2025 թվականի մարտի 31-ը գործող խմբագրության 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված մեկ ֆիզիկական անձի կողմից Կուսակցությանը տրվող նվիրատվության առավելագույն չափը 250,000 ՀՀ դրամով:

Սահմանադրության 73-րդ հոդվածի 2-րդ մասի և Օրենսգրքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասի կարգավորումները վերլուծության ենթարկելով Հանձնաժողովը եզրահանգում է, որ վարչական իրավախախտման դեպք քննելիս Հանձնաժողովը պետք է հետադարձ ուժ տա տվյալ պահին գործող այն իրավակարգավորումներին, որոնք թեև չեն գործել ենթադրյալ զանցանքի կատարման պահին, սակայն մինչև համապատասխան գործով Օրենսգրքի 282-րդ հոդվածով նախատեսված որոշման ընդունումը մտել են ուժի մեջ և վարչական իրավախախտումների համար պատասխանատվությունը մեղմացնող կամ վերացնող բնույթի են:

Հետադարձության կիրառման վերաբերյալ Սահմանադրական դատարանը ՍԴՈ-1000 որոշման շրջանակներում արտահայտել է դիրքորոշում, որ «(...) ժամանակի մեջ իրավական ակտերի գործողության կանոնակարգումը հիմնվում է այն տրամաբանության վրա, որ իրավական ակտերի հետադարձ ուժով գործողության մերժումն ընդհանուր կանոն է, իսկ այդ ակտերի հետադարձ ուժով գործողության հնարավորությունը՝ բացառություն ընդհանուր կանոնից: Այս մոտեցումը բխում է իրավական որոշակիության, օրենսդրության նկատմամբ լեգիտիմ ակնկալիքների, մարդու իրավունքների

երաշխավորման, իրավակիրառ մարմինների կողմից կամայականությունների կանխարգելման նկատառումներից:»:

Միևնույն ժամանակ, ՀՀ վճռաբեկ դատարանը արտահայտել է իրավական դիրքորոշում առ այն, որ «Վճռաբեկ դատարանը ևս մեկ անգամ փաստում է, որ օրենսդիրը, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասում սահմանելով, որ վարչական իրավախախտումների համար պատասխանատվությունը մեղմացնող կամ վերացնող ակտերը **բոլոր դեպքերում ունեն հետադարձ ուժ**, իրացրել է անձի իրավական վիճակը բարելավող կամ պատասխանատվությունը վերացնող կամ մեղմացնող օրենքին հետադարձ ուժ տալու իր հայեցողական լիազորությունը: Հետևաբար Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում փոփոխություն կամ լրացում նախատեսող բոլոր այն ակտերը, որոնք մեղմացնում կամ վերացնում են վարչական իրավախախտումների համար նախատեսված պատասխանատվությունը, ունեն հետադարձ ուժ՝ անկախ պատասխանատվությունը մեղմացնող կամ վերացնող կոնկրետ օրենքում դրան հետադարձ ուժ տալու վերաբերյալ դրույթի առկայության կամ բացակայության հանգամանքից, քանի որ այդ ակտերում դրանց հետադարձ ուժ տալու մասին դրույթ ներառելու անհրաժեշտությունը Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասում ամրագրված իրավակարգավորման պարագայում բացակայում է:» (տե՛ս, *Կարեն Սարգսյանն ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության թիվ ՎԴ/6495/05/14 վարչական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 26.12.2016 թվականի որոշումը*):

Մեկ այլ որոշման շրջանակներում ՀՀ վճռաբեկ դատարանն արտահայտել է դիրքորոշում առ այն, որ «- ընդհանուր կանոնի համաձայն՝ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտում կատարած անձը ենթակա է պատասխանատվության իրավախախտումը կատարելու ժամանակ գործող օրենքով,

- եթե մինչև Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվության

ենթարկելու մասին որոշման ընդունումն ուժի մեջ է մտել տվյալ իրավախախտման համար նախատեսված պատասխանատվությունը մեղմացնող կամ վերացնող օրենք, ապա վարչական իրավախախտում կատարած անձին պատասխանատվության ենթարկելու հարցը պետք է լուծվի պատասխանատվությունը մեղմացնող կամ վերացնող օրենքով՝ անկախ պատասխանատվությունը մեղմացնող կամ վերացնող կոնկրետ օրենքում դրան հետադարձ ուժ տալու վերաբերյալ դրույթի առկայության կամ բացակայության հանգամանքից» (տե՛ս, Վարդան Սարգսյանն ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության թիվ ՎԴ/5366/05/14 վարչական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 22.04.2016 թվականի որոշումը):

«Վերոհիշյալ իրավանորմերի համադրված վերլուծության հիման վրա Վճռաբեկ դատարանը գտնում է, որ (...)

- եթե վարչական պատասխանատվություն նախատեսող օրենքն ուժը կորցնում է, այսինքն՝ տվյալ վարչական իրավախախտման համար նախատեսված պատասխանատվությունը վերացվում է, ապա Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 247-րդ հոդվածի 6-րդ կետի հիման վրա վարչական **իրավախախտման վերաբերյալ գործի վարույթը չի կարող սկսվել, իսկ սկսվածը ենթակա է կարճման, եթե պատասխանատվությունը վերացնող օրենքով վերջինիս տրված է հետադարձ ուժ, (...)**

(տե՛ս «Արմենիա հյուրանոցային համալիր» ՓԲԸ-ի տնօրեն Ալեքսանդր Աբրահամյանն ընդդեմ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի խոշոր հարկ վճարողների հարկային տեսչության թիվ ՎԴ/8645/05/11 վարչական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 04.07.2013 թվականի որոշումը):

Զարգացնելով վերոնշյալ դիրքորոշումը՝ Վճռաբեկ դատարանը հարկ է համարում բացահայտել, թե որոնք են համարվում պատասխանատվությունը վերացնող, պատասխանատվությունը մեղմացնող ակտեր:

Վճռաբեկ դատարանի գնահատմամբ իրավական ակտը համարվում է պատասխանատվությունը վերացնող, եթե դրանով **իրավախախտում չի համարվում այն արարքը, որը նախկին իրավական ակտով համարվում էր իրավախախտում** (տե՛ս Վալերի Յականյանն ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության «Ճանապարհային ոստիկանություն»

ծառայության թիվ ՎԴ/3135/05/13 վարչական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 11.28.2014 թվականի որոշումը)»:

Համակարգային վերլուծության ենթարկելով վերոգրյալ իրավական կարգավորումները, Սահմանադրական և Վճռաբեկ դատարանների իրավական դիրքորոշումները՝ Հանձնաժողովը եզրահանգում է, որ սույն գործով օրենսգրքի 189.20-րդ հոդվածը ենթակա է կիրառման՝ հետադարձ ուժ տալով գործող իրավակարգավորումներին:

Օրենսգրքի 189.20-րդ հոդվածը ըստ էության պարունակում է բլանկետային նորմ և անձի կողմից իրավախախտման փաստը արձանագրելու համար անհրաժեշտ է բացահայտել, թե ինչ չափով դրամական նվիրատվությունն է համարվում թույլատրելի, որից ավել նվիրատվությունը կհանգեցնի վարչական իրավախախտման:

Մեկ ֆիզիկական անձի կողմից Կուսակցությանը տրվող նվիրատվության առավելագույն չափը սահմանված է Սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասով:

Սահմանադրական օրենքի՝ մինչև 2025 թվականի մարտի 31-ը գործող խմբագրության 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ մեկ ֆիզիկական անձի կողմից Կուսակցությանը տրվող նվիրատվության առավելագույն չափը նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարհինգհարյուրապատիկի չափով է (2,500,000 ՀՀ դրամ):

Սահմանադրական օրենքի գործող խմբագրության 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ մեկ ֆիզիկական անձի կողմից Կուսակցությանը տրվող նվիրատվության առավելագույն չափը նվազագույն աշխատավարձի տասնհազարապատիկի չափով է (10,000,000 ՀՀ դրամ):

Վերոգրյալից պարզ է դառնում, որ եթե Սահմանադրական օրենքի՝ մինչև 2025 թվականի մարտի 31-ը գործող խմբագրության 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված մեկ ֆիզիկական անձի կողմից Կուսակցությանը տրվող նվիրատվության առավելագույն չափի պայմաններում Վահե Մանուկյանի կողմից կատարվել էր Օրենսգրքի 189.20-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտում, քանի որ վերջինիս կողմից Կուսակցությանը կատարվել էր օրենքով սահմանված չափը 250,000 ՀՀ դրամով գերազանցող նվիրատվություն, ապա Սահմանադրական օրենքի գործող խմբագրության

պայմաններում Կուսակցության՝ 2023 թվականին Վահե Մանուկյանից ստացած նվիրատվությունը չի գերազանցում սահմանված մեկ ֆիզիկական անձի կողմից կուսակցությանը տրվող նվիրատվության առավելագույն չափը՝ 10,000,000 ՀՀ դրամը:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ սույն որոշումը կայացվում է «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» 2024 թվականի դեկտեմբերի 5-ին ՀՕ-506-Ն օրենքը ուժի մեջ մտնելուց հետո (ուժի մեջ է մտել 2025 թվականի ապրիլի 1-ից), իսկ մեկ ֆիզիկական անձի կողմից կուսակցությանը տրվող նվիրատվության առավելագույն չափը՝ 10,000,000 ՀՀ դրամը սահմանվել է հիշյալ օրենքի 6-րդ հոդվածով, ուստի սույն գործով Վահե Մանուկյանի նկատմամբ, որպես Կուսակցության նվիրատու, 189.20-րդ հոդվածի կիրառումը քննարկելիս, որպես թույլատրելի նվիրատվության չափ ենթակա է կիրառման Սահմանադրական օրենքի գործող խմբագրության 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված 10,000,000 ՀՀ դրամը: Հետևաբար՝ հիմք ընդունելով Օրենսգրքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասի իրավակարգավորումը՝ Վահե Բագրատի Մանուկյանը ներկայում չի կարող վարչական պատասխանատվության ենթարկվել Օրենսգրքի 189.20-րդ հոդվածի 1-ին մասով:

Ելնելով վերոգրյալից, ղեկավարվելով «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 22-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 247-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով, 282-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով և 283-րդ հոդվածով՝ Հանձնաժողովը.

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. Վահե Բագրատի Մանուկյանի կողմից Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 189.20-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով առերևույթ խախտման կապակցությամբ հարուցված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ ՎԻՎ/534/2025 գործի վարույթը կարճել՝ իրավախախտման դեպքի բացակայության հիմքով:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն սահմանված կարգով Վահե Մանուկյանին հանձնելու (հանձնված համարվելու) հաջորդող օրվանից:

3. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետում:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐՈՂ՝

ՄԱՐԻԱՄ ԳԱԼՍՅԱՆ